

NOVÉ PRIKÁZANIE VÁM DÁVAM, ABY STE SA MILOVALI NAVZÁJOM

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, videozáznam [TU](#)

Jn 13, 31-33a, 34-35

Keď Judáš vyšiel z večeradla, Ježiš povedal: „Teraz je Syn človeka oslávený a v ňom je oslávený Boh. A keď je Boh oslávený v ňom, aj Boh jeho v sebe oslávi, a čoskoro ho oslávi. Deti moje, ešte chvíľku som s vami.

Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás.

Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“

Jediný krát, kedy Ježiš v Jánovom evanjeliu svojim učeníkom niečo prikazuje, prikazuje im to, čo nie je možné prikázať: lásku. Nie je možné prikázať lásku. Človeku sa môže prikázať poslušnosť, služba, ale nie láska.

Prečo Ježiš dáva práve príkaz milovať? Pozrime sa na kontext. Dej sa odohráva počas poslednej večere, ktorú Ján predstavil ako umývanie nôh vykonané Ježišom svojim učeníkom. A potom ako umyl svojim učeníkom nohy a hlavne potom, ako preukázal lásku aj tomu poslednému zradcovi Judášovi, hľa, Ježiš zanecháva toto dôležité prikázanie, ktoré bude rozlišovacím znamením komunity jeho veriacich.

Pozrime sa naň. Evanjelista píše, že Ježiš hovorí: „*Nové prikázanie vám dávam*“. Ježiš nehovorí „Dávam vám nové prikázanie“, čiže prikázanie, ktoré by sa pridávalo k Mojžišovým zákonom. Evanjelista vidí v Ježišovi naplnenie novej zmluvy. Na začiatku svojho evanjelia, v úvode, napísal „*Lebo ak zákon bol daný skrze Mojžiša, milosť a pravda – vyjadrenie, ktoré znamená vernú lásku - prišli skrze Ježiša Krista.*“

Čiže je tu nový vzťah s Bohom; človek neposlúcha viac Boha naplňajúc jeho zákony – toto je stará zmluva – ale podobá sa mu prijímajúc a praktizujúc lásku, ktorá je podobná tej jeho.

A toto je kontext novej zmluvy – pochopiť Ježišove vyjadrenia. Ak Ježiš používa termín „príkaz“, nie je to preto, že by sa jednalo o skutočný príkaz. Láska môže byť len ponuka, nikdy nie príkaz. Ale je ním práve oproti Mojžišovým zákonom. Jediný príkaz rozlišujúci komunitu veriacich je tento. Preto Ježiš hovorí: „*Nové prikázanie vám dávam*“, grécky termín „nový“ indikuje lepšiu kvalitu, ktorá všetko presahuje, čiže by sme ho mohli preložiť „lepší príkaz vám dávam.“¹

¹ Pre vyjadrenie "nový" je možné v gréčtine použiť dve slová "neos" a "kainos". „Neos“ vyjadruje niečo nové, čo sa pridá k tomu čo už je. Existuje desať prikázaní a k nim je pridané jedenáste ako "nové" – ďalšie. Ale výraz "kainos" predstavuje novú kvalitu, ktorá prevyšuje, ruší to čo bolo a nahrádza to, čo bolo niečím čo je radikálne nové. Tento výraz „kainé“ nachádzame aj u Mk 1, 21 kde sa hovorí o novom učení s autoritou. A tiež v našom prípade u Jána v prípade nového prikázania.

„...aby ste sa milovali navzájom ako...“ Toto „ako“ neukazuje na spôsob, ale je motiváciou, dôvodom. „Ako som ja miloval vás“. Ježiš nehovorí „Ako vás ja budem milovať“, nehovorí o láske absolútneho sebadarovania, ktorú neskôr preukáže svojou smrťou na kríži, ale hovorí o minulosti „Ako som ja miloval vás.“

A ako miloval Ježiš svojich učeníkov? Ježiš ich miloval prostredníctvom umývania nôh, čiže láskou, ktorá sa stáva službou pre iných, znakom, ktorý znamená dať dôstojnosť a slobodu ľuďom, lásku, ktorá sa nevzdáva, rešpektuje slobodu toho druhého a odpovedá na nenávisť láskou tak, ako Ježiš Judášovi.

Čiže toto „miloval“ má dva významy: služba, ktorá robí ľudí slobodnými, plných ich dôstojnosti a láska, ktorá sa dáva ako odpoveď na nenávisť, láska, ktorá sa nevzdáva.

A preto Ježiš hovorí: „Ako som ja miloval vás“ a toto je kvalitou lásky „milujte sa aj vy navzájom“. Základom jediného prikázania Ježišovej komunity nie je nejaká doktrína, ale gesto lásky, ktoré sa stáva službou. Kým doktrína rozdeľuje, láska je tá, ktorá spája. A potom Ježišove slová „Podľa toho“, čiže podľa lásky, ktorá sa stáva službou a nevzdáva sa tvárou v tvár negatívnym odpovediam, „spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“

Jediným rozlišujúcim prvkom kresťanskej komunity je láska, ktorá sa stáva viditeľnou prostredníctvom služby a cez ponuku lásky tomu, kto si ju nezaslúži. Čiže Ježiš nehovorí o erboch, oblečení, insígniách. Jedinou charakteristikou jeho komunity je láska podobná tej jeho.

Preklad: Hugo Gloss

Poznámky pod čiarou: tím DC